

Koulukuljetusten ja asiointiliikenteen kilpailutus vuosille 2026-2028 / tarjoajien soveltuvuuden arviointi ja hankintapäätös

Kunnanhallitus 01.12.2025
111/08.01.00/2025

Päätösesitys Päätösesitys tuodaan kokoukseen.

Päätös

Käsittely

Perustelut

Markkinaoikeus on päätöksellään 29.10.2025 Nro 591/2025 kumonnut hankintapäätöksen 25.8.2025 § 259 koulukuljetusten ja asiointiliikenteen kilpailutuksen palveluntarjoajan valinnasta. Markkinaoikeus on kehottanut Pelkosenniemen kuntaa arvioimaan tarjoajien soveltuvuuden sekä vertailemaan tarjoukset uudelleen ja tekemään uuden perustellun hankintapäätöksen, mikäli kunta aikoo edelleen toteuttaa kyseisen hankinnan tarjouskilpailun perusteella.

Tarjoajat ovat kirjallisesti ilmoittaneet, että niiden tarjoukset ovat voimassa vähintään 19.12.2025 asti.

Tarjoajien soveltuvuuden arviointia koskeva lainsäädäntö

Hankintalain 81 §:ssä säädetään niin sanotuista harkinnanvaraisista poissulkemisperusteista. Hankintalain 81 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan:

"Hankintayksikkö voi päätöksellään sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle ehdokkaan tai tarjoajan:

3) joka on ammattitoiminnassaan syylistynyt sen luotettavuuden kyseenalaistavaan vakavaan virheeseen, jonka hankintayksikkö voi näyttää toteen;

Hankintalain 81 §:n 4 momentin mukaan:

"Ehdokasta tai tarjoajaa ei saa sulkea tarjouskilpailusta, jos 1 momentissa tarkoitettu tapahtumasta on kulunut yli kolme vuotta."

Hankintalain 81 §:n 2 momentin mukaan:

"Mitä 1 momentin 3, 5 ja 6 kohdassa säädetään ehdokkaasta ja tarjoajasta, sovelletaan myös, kun virheeseen tai rikkomukseen syylistynyt tai velvollisuuden laiminlyönyt on ehdokkaan tai tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö. Poissulkemista koskevassa harkinnassa voidaan ottaa huomioon muun muassa virheen, rikkomuksen tai laiminlyönnin vakavuus, yhteys hankinnan kohteeseen, kulunut aika sekä mahdolliset muut aiheutuneet seuraamukset."

Hankintalain 82 §:n mukaan:

"Ehdokas tai tarjoaja voi esittää näyttöä luotettavuudestaan siitä huolimatta, että sitä rasittaa 80 tai 81 §:ssä tarkoitettu poissulkemisperuste. Jos hankintayksikkö katsoo näytön ja luotettavuuden riittäväksi, se ei saa sulkea kyseistä ehdokasta tai tarjoajaa pois tarjouskilpailusta."

Ehdokas tai tarjoaja voi esittää 1 momentissa tarkoitettuna näyttönä selvitystä siitä, että ehdokas tai tarjoaja on maksanut tai sitoutunut maksamaan korvauksen kaikista vahingoista, joita rangaistavasta teosta, virheestä tai laiminlyönnistä on aiheutunut, selvittänyt tosiasiat ja olosuhteet kattavasti toimimalla aktiivisesti yhteistyössä tutkintaviranomaisten kanssa ja toteuttanut konkreettiset tekniset sekä organisaatioon ja henkilöstöön liittyvät toimenpiteet, joilla voidaan estää uudet rangaistavat teot, virheet tai laiminlyönnit.

Ehdokkaan tai tarjoajan toteuttamat korjaavat toimenpiteet on arvioitava ottaen huomioon rangaistavan teon, virheen tai laiminlyönnin vakavuus sekä niihin liittyvät olosuhteet.”

Tarjouspyynnössä on ollut myös tarjoajan soveltuvuutta koskevia vaatimuksia teknisen suorituskyvyn ja ammatillisen osaamisen osalta (Hankintalaki 86§).

Näitä ovat olleet kalustoon liittyvät vaatimukset, alkolukkolain mukainen asennus- ja kalibrintodistus sekä henkilöstön kokemusta koskevat vaatimukset. Tarjouspyynnön mukaisesti kuljettajilla tulee olla riittävä suomen kielen suullinen ja kirjallinen taito, jotta hän pystyy palvelemaan ikäihmisiä ja lapsia, joilla ei voi olettaa olevan muuta kielitaitoa. Lisäksi kuljettajilla tulee olla riittävä aluetuntemus ja kokemus Lapin vaihtelevissa liikenneolosuhteissa ajamisesta sekä julkisen liikenteen kuljetuksista. Riittävänä pidetään vähintään yhden vuoden päätoimista ammattiajokokemusta (taksit, linja-autot) Lapissa. Tarjoajan tulee esittää tiedot käytettävästä henkilöstöstä viimeistään ennen tarjouksen hyväksymistä.

Tarjoajien soveltuvuuden arviointi

Tarjoajien Aho & Kortelainen soveltuvuus ja tarjouspyynnössä edellytettyihin vähimmäisvaatimuksiin liittyvät asiakirjat on toimitettu kuntaan eikä niissä ole ilmennyt puutteita, eikä kunnan tietoon ole tullut muitakaan seikkoja, joiden perusteella kunnan tulisi sulkea ryhmittymä pois tarjouskilpailusta.

Tarjoajajista Taksi Petteri Kokko Oy:n osalta kunnan tietoon on tullut, että tarjoajan edustaja on edustanut vuonna 2024 Fennostaff Oy -nimistä tarjoajaa ja toimittajaa (Y-tunnus: 3430930–5), jonka kanssa Pohjois-Karjalan hankintatoimi oli tehnyt sopimuksen Ilomantsin koulukuljetuksista. Pohjois-Karjalan hankintatoimi oli päättänyt välittömien vaikutuksien Ilomantsin kunnan koulukuljetussopimuksen 13.8.2024 Fennostaff Oy:n kanssa. Sopimuksen päättämisen syynä oli Fennostaff Oy:n sopimuksen vastainen menettely, mm. yhtiö ei aloittanut lainkaan sopimuksen mukaista liikennettä, eikä toimittanut olennaisia tarjouspyynnön ja sopimuksen mukaisia tietoja. Kyseisessä tarjouskilpailussa ja sopimuksessa Fennostaff Oy:n edustaja ja vastuuhenkilö on ollut sama henkilö kuin Taksi Petteri Kokko Oy:n edustaja.

Pelkosenniemen kunnan hankinnan kohde koskee koulukuljetuksia, joten edellä kuvatuilla laiminlyönneillä, jotka ovat liittyneet Taksi Petteri Kokko Oy:n edustajan asemaan Fennostaff Oy:ssä on liityntä hankinnan kohteen mukaisiin palveluihin. Sopimuksen päättymiseen liittyvistä laiminlyönneistä ei ole kulunut yli kolmea vuotta, joten hankintayksiköllä on oikeus hankintalain 81 §:n 4 momentin mukaisesti vedota mainittuun harkinnanvaraiseen poissulkemisperusteeseen.

Taksi Petteri Kokko Oy:lle on varattu mahdollisuus esittää kyseisiä harkinnanvaraisia poissulkuperusteita koskien luotettavuutensa hankintalain 82 §:n mukaisesti. Lisäksi yhtiön edustajaa on pyydetty selventämään asemaansa toisen kaupungin oppilaskuljetuksia koskevassa hankinnassa vuonna 2024. Myös kyseisessä hankinnassa tehty liikennöintisopimus päätettiin tilaajan puolelta ennenaikaisesti liikennöitsijän menettelyn johdosta. Koska kyseinen tapaus on samankaltainen edellä olevan Ilomantsin kunnan hankinnan kanssa, ja julkisuudessa esiintyneiden tietojen mukaan yhtiön edustaja on ollut sama henkilö kuin Taksi Petteri Kokko Oy:n edustaja, on ollut tarpeen saada selvyys edustajan rooliin tarjouskilpailussa ja puretussa liikennöintisopimuksessa.

Asian kiireellisyyden vuoksi yhtiötä on myös pyydetty toimittamaan tarjouspyynnössä tarjoajan soveltuvuutta koskevia vaatimuksia teknisen suorituskyvyn ja ammatillisen osaamisen osalta osoittavat asiakirjat. Yhtiötä on pyytetty toimittamaan em. tiedot 1.12.2025 klo 12 mennessä. Asia voidaan ratkaista myös siinä tilanteessa, että pyydettyjä selvityksiä ei saada.

Tarjoajien soveltuuvuden arvioinnin jälkeen toteutetaan tarjousten vertailu, vertailuperusteena hinta. Tämän jälkeen kunnanhallitus voi tehdä hankintapäätöksen.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi
Esittelijä	Vt. Kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	Tarjoajat Rehtori
Muutoksenhaku	Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan hankintalain mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankinto-oikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksarvon.

Kunnanhallitus 06.10.2025 § 317

Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää: 1) merkitä tiedoksi markkinaoikeudelle saapuneen valituksen 2) esittää lausuntonaan markkinaoikeudelle, että valitus tulee hylätä perusteettomana sekä liitteenä olevan lausunnon. 3) allekirjoittaa pykälän kokouksessa
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin
Käsittely	Laura Lakso jääväsi itsensä ja poistui kokouksesta esteellisenä 16:38-16:50. Varapuheenjohtaja Timo Tossavainen toimi pykälän käsittelyn ajan puheenjohtajana.
Perustelut	

Pelkosenniemen kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 25.8.2025 § 259 koulukuljetusten ja asiointiliikenteen kilpailutuksen palveluntarjoajan valinnasta.

Taksi Petteri Kokko oy on jättänyt asiassa valituksen markkinaoikeuteen 9.9.2025. Valituksessa vaaditaan kunnanhallituksen päätöksen oikaisua siten, että Taksi Petteri Kokko oy:n tarjous otetaan huomioon tarjousvertailussa ja valitaan palveluntarjoajaksi.

Markkinaoikeus pyytää antamaan lausunnon valituksen johdosta 6.10.2025 mennessä. Markkinaoikeus on myöntänyt jatkoaikaa valituksen toimittamiselle 8.10.2025 saakka.

Esityslistan liitteenä on lausuntopyyntö, valitus sekä esitys kunnanhallituksen lausunnoksi.

Valmistelija vt. kunnanjohtaja

Esittelijä vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto

Tiedoksi

Muutoksenhaku Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta

Kunnanhallitus 22.09.2025 § 294

Päätösesitys Kunnanhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana esitetyin perustein

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

Käsittely Laura Lakso jääväsi itsensä ja poistui kokouksesta esteellisenä pykälän käsittelyn ajaksi 17:05-17:15

Pykälän käsittelyn ajan puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Timo Tossavainen.

Kunnanhallitus piti kokoustauon pykälän käsittelyn jälkeen 17:15-17:19

Perustelut

Jere Viisanen on jättänyt oikaisuvaatimuksen Taksi Petteri Kokko Oy:n puolesta 9.9.2025 kunnanhallituksen 25.8.2025 § 259/2025 *Koulukuljetusten ja asiointiliikenteen kilpailutus vuosille 2026-2028* päätöksestä.

Oikaisuvaatimus: vaadin, että Taksi Petteri Kokko Oy:n tarjous otetaan huomioon tarjousvertailussa ja valitaan koulukuljetusten ja asiointiliikenteen palveluntarjoajaksi ajalle 1.1.2026-31.5.2028.

Oikaisuvaatimuksen jättäjä esittää vaatimuksensa tueksi seuraavaa:

1. Taksi Petteri Kokko Oy on jättänyt määräajassa tarjouksen koulukuljetusten ja asiointiliikenteen palveluista Pelkosenniemen kunnalle ja tarjous on otettu tarjousvertailuun. Arviointiryhmän

pöytäkirjassa ja siten oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä ei ole vedottu mihinkään hankintalain mukaiseen perusteeseen, jolla Taksi Petteri Kokko Oy:n huomiotta jättäminen palveluntarjoajasta päätettäessä olisi ollut mahdollista. Päätös ei ole laillinen.

2. Arviointiryhmän pöytäkirjassa ja siten oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä on vedottu, siihen, ettei Taksi Petteri Kokko Oy:n edustajana toimiva henkilö eli Jere Viisanen ole yrityksen kaupparekisteriotteen mukainen lakimääräinen edustaja. Tämä on riidatonta. Jere Viisanen on kuitenkin Taksi Petteri Kokko Oy:n osakekannan omistaja ja työskentelee yhtiössä ja on voinut asemansa perusteella edustaa yhtiötä. Se, että yhteyshenkilönä hankintamenettelyssä tarjouksen jättämisen jälkeen on toiminut joku muu henkilö kuin yhtiön lakimääräinen edustaja, ei ole hankintalain mukainen peruste jättää tarjoajaa kilpailutuksen ulkopuolelle. Nimenkirjoitusoikeutta tarvitaan ainoastaan sopimuksen allekirjoitus vaiheessa.

Kunnanhallitus vastaa oikaisuvaatimuksessa esitettyihin perusteluihin seuraavasti:

Osakeyhtiön edustamisesta yleisesti:

Osakeyhtiötä edustaa OYL 6:25 mukaan hallitus. Toimitusjohtaja voi edustaa yhtiötä asiassa, joka 17 §:n nojalla kuuluu hänen tehtäviinsä. Yhtiön edustamisella tarkoitetaan kykyä yhtiötä sitovasti tehdä oikeustoimia ja olla asianosaisena tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa.

Osakeyhtiön osakkeenomistus ei sellaisenaan anna osakkeenomistajalle oikeutta edustaa yhtiötä, vaan sellainen tulee perustua erikseen annettuun valtuutukseen tai yhtiöjärjestyksen määräykseen.

Edustamisoikeus voi liittyä myös henkilön asemaan yhtiössä (asemavaltuutus). Asemavaltuutuksen sisältö on määritelty OikTI 10.2 §:ssä. Määrittelyn lähtökohtana on asema. Valtuutetulla tulee olla toisen toimessa ollen tai muutoin toisen kanssa tekemänsä sopimuksen johdosta sellainen asema, johon lain tai yleisen tavan mukaan liittyy määrätynlainen kelpoisuus toimia päämiehen puolesta. Asemalla on sama merkitys kuin valtakirjalla. Tyypillisiä asemavaltuutettuja ovat kaupan myyjä, työnantajansa puolesta hankintoja tekevä työntekijä, pankkivirkailija ja maksuja vastaanottava kassanhoitaja, jotka voivat asemavaltuutuksen perusteella hoitaa normaaleja työnkuvaan kuuluvia tehtäviä, mutta näiden ulkopuolella heillä ei ole toimivaltaa edustaa yhtiötä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä toteaa riidattomaksi, että hän ei ole yrityksen kaupparekisteriotteen mukainen lakimääräinen edustaja.

1. Arviointiryhmän pöytäkirjassa ei ole vedottu hankintalain mukaisiin perusteisiin, koska yhtiö ei ole tarjousta jättänyt eikä lain mukaista tarjoajaa näin ollen ole.

2. Ensinnäkin, oikaisuvaatimuksen jättäjä toteaa riidattomaksi sen, että hän ei ole kaupparekisteriotteen mukainen lakimääräinen edustaja. Tällöin kyseeseen tulee vain se, voiko oikaisuvaatimuksen jättäjällä olla muu oikeus edustaa yhtiötä.

Oikaisuvaatimuksen jättäjä esittää väitteen, että osakekannan omistus tai yhtiössä työskentely toisi hänelle oikeuden edustaa yhtiötä. Kuten edellä

todettu, osakkeenomistus sellaisenaan ei anna oikeutta edustaa yhtiötä, vaan yhtiötä edustaa hallitus ja/tai toimitusjohtaja.

Oikaisuvaatimuksen jättäjä väittää myös, että hän työskentelee yhtiössä ja tämä toisi hänelle oikeuden edustaa yhtiötä. Riippuen oikaisuvaatimuksen jättäjän työtehtävistä, tällä voi mahdollisesti olla oikeus edustaa yhtiötä joissain tilanteissa. Siitä, että oikaisuvaatimuksen jättäjä työskentelisi yhtiössä tai siitä, että hän olisi sellaisessa asemassa tässä työssä, että hän voisi antaa yhtiön puolesta tarjouksen koulukuljetuksista ja asiointiliikenteestä, ei oikaisuvaatimuksen jättäjä ole antanut minkäänlaista näyttöä.

Oikaisuvaatimuksen jättäjä nostaa lisäksi esiin sen, että yhteyshenkilönä hankintamenettelyssä tarjouksen jättämisen jälkeen on toiminut joku muu henkilö kuin yhtiön lakimääräinen edustaja, ei ole hankintalain mukainen peruste jättää tarjoajaa kilpailutuksen ulkopuolelle. Nyt ei ole kuitenkaan kyse siitä, että tarjouksen jättämisen jälkeen joku toimisi yhteyshenkilönä. Kyse on siitä, että tarjouksen on jättänyt henkilö, jolla ei ole oikeutta tarjouksen jättämiseen yhtiön puolesta eikä tällaista tarjousta voida ottaa menettelyssä huomioon.

Valmistelija vt. kunnanjohtaja

Esittelijä vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto

Tiedoksi

Muutoksenhaku Päätökseen ei liitetä muutoksenhakuohjetta, koska ei syntynyt uutta hankintapäätöstä, joten ei myöskään ole uutta muutoksenhakuaikaa.

Kunnanhallitus 25.08.2025 § 259

Päätösesitys Kunnanhallitus:
1) valitsee koulukuljetusten ja asiointiliikenteen palvelutarjoajan 1.1.2026-31.5.2028 ja valtuuttaa elinvoimajohtajaa laatimaan ja allekirjoittamaan palvelusopimuksen. Optiovuosien käytöstä päätetään erikseen.
2) Päättää, että optioreitin käytöstä päätetään talousarvion 2026 yhteydessä, kun nykyisestä kokeilusta saadaan tietoa pidemmältä aikaväliltä.

Päätös Kunnanhallitus:
1) valitsi koulukuljetusten ja asiointiliikenteen palvelutarjoajan 1.1.2026-31.5.2028 liitteen mukaisesti ja valtuuttaa elinvoimajohtajaa laatimaan ja allekirjoittamaan palvelusopimuksen. Optiovuosien käytöstä päätetään erikseen.
2) Päätti, että optioreitin käytöstä päätetään talousarvion 2026 yhteydessä, kun nykyisestä kokeilusta saadaan tietoa pidemmältä aikaväliltä.

Käsittely Laura Lakso jääväsi itsensä ja poistui kokouksesta esteellisenä pykälän käsittelyn ajaksi. Lakson henkilökohtainen varajäsen Annika Kostamo saapui kokoukseen klo 15:44.

Pykälän käsittelyn ajan puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Timo Tossavainen

Elinvoimajohtaja selosti asiaa.

Kunnanjohtaja teki tarkennetun päätösesityksen:

Kunnanhallitus:

1) valitsee koulukuljetusten ja asiointiliikenteen palvelutarjoajan 1.1.2026-31.5.2028 liitteen mukaisesti ja valtuuttaa elinvoimajohtajaa laatimaan ja allekirjoittamaan palvelusopimuksen. Optiovuosien käytöstä päätetään erikseen.

2) Päättää, että optioreitin käytöstä päätetään talousarvion 2026 yhteydessä, kun nykyisestä kokeilusta saadaan tietoa pidemmältä aikaväliltä.

Perustelut

Pelkosenniemen kunta on kilpailuttanut kunnan koulukuljetukset ja asiointiliikenteen ajalle 1.1.2026-31.5.2028. Hankinta sisältää 1+1 optiovuotta.

Määräaikaan mennessä saatiin kaksi tarjousta. Tarjouspyynnön mukaisesti kullekin reitille valitaan kelpoisuusvaatimukset ja tarjouspyynnön muut ehdot täyttävä palveluntuottaja. Valintaperusteena on halvin hinta.

Hankintapäätös liitteineen tulee julkisuuslain 6 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaan julkiseksi päätöksen allekirjoittamisella tai varmentamisella muulla vastaavalla tavalla.

Valmistelija

vt. kunnanjohtaja

Esittelijä

vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto

Tiedoksi

Muutoksenhaku

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan hankintalain mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankinto-oikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksiarvon

Kunnanhallitus 11.08.2025

Päätösesitys

Kunnanhallitus:

1) valitsee koulukuljetusten ja asiointiliikenteen palvelutarjoajan 1.1.2026-31.5.2028 ja valtuuttaa elinvoimajohtajaa laatimaan ja allekirjoittamaan palvelusopimuksen. Optiovuosien käytöstä päätetään erikseen.

2) Päättää, että optioreitin käytöstä päätetään talousarvion 2026 yhteydessä, kun nykyisestä kokeilusta saadaan tietoa pidemmältä aikaväliltä.

Päätös

Käsittely

Perustelut

Koulukuljetusten ja asiointiliikenteen toteuttaminen 1.1.2026-31.5.2028 + optiot 1 +1 vuotta on ollut kilpailutuksessa julkisten hankintojen HILMA - palvelussa (hankintailmoitukset.fi) ja Cloudia-tarjousportaalissa (tarjouspalvelu.fi) ajalla 4.7.-28.7.2025. Hankinnasta on julkaistu 19.5.2025 ennakkoilmoitus julkaistavaksi HILMA-palvelussa, jolloin lain edellyttämä tarjouspyynnön vähimmäisaika on ollut 14 pv.

Tarjoukset on avattu ja vertailtu. Voittajan soveltuvuutta koskevat selvitykset on tarkistettu. Kunnanhallitus voi tutustua saapuneisiin tarjouksiin ja hankinta-asiakirjoihin tuntia ennen kokousta valtuustosalissa.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi
Esittelijä	vt. kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	Tarjoajat
Muutoksenhaku	Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan hankintalain mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankinto-oikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksarvon

Kunnanhallitus 23.06.2025 § 218

Päätösesitys	Kunnanhallitus: 1) päättää käynnistää koulukuljetusten ja asiointiliikenteen kilpailutuksen vuosille 2026-2028 2) valtuuttaa elinvoimajohtajan viimeistelemään tarjouspyyntöaineiston.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Käsittely	Elinvoimajohtaja selosti asiaa keskeytetyn kokouksen aikana.
Perustelut	Kunnan koulukuljetusten ja asiointiliikenteen nykyinen sopimuskausi päättyy 31.12.2025. Elinvoimapalveluissa on valmisteltu uutta kilpailutusta yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Hankinnan kohde

Koulukuljetusten perusrunkona on ollut ELY-keskuksen linja-autovuorot ja näitä täydentävät kunnan kilpailuttamat koulutaksit. Hankinnan kohteena on Pelkosenniemen kunnan koulukuljetusten ja asiointiliikenteen toteutus ajalle 1.1.2026 - 31.05.2028 (2 v 5kk) + 1+1 vuoden optio. Sopimuskausi on suunniteltu päättyväksi samaan aikaan kun ELY:n nykyiset linja-autovuorot, mikä voisi mahdollistaa jatkossa paremman yhteisen suunnittelun.

Hankintakokonaisuus on koulukuljetukset ja asiointiliikenne, joka kilpaitetaan avoimena hankintana. Hankinnan ennakoitu kokonaisarvo koko sopimuskaudella oli noin 400 000 euroa (alv 0 %). Kyseessä on hankintalain 26§ mukainen EU:n kynnyksarvon ylittävä hankinta, josta on jo jätetty 19.5.2025 ennakkoilmoitus julkaistavaksi HILMA-palvelussa (www.hankintailmoitukset.fi). Ennakkoilmoituksen tarkoituksena on antaa

markkinatoimijoille ennakkotieto suunnitellun hankinnan toteuttamisesta ja lyhentää varsinaista kilpailutusaikaa (vähimmäisaika ennakkoilmoituksellisessa kilpailutuksessa 14 pv).

Koulukuljetusten reittien suunnittelussa on käytetty tiedossa olevaa oppilasennustetta. Palveluliikenteen suunnittelu perustuu aiempien vuosien reittikohtaisiin asiakasmääriin. Palveluliikenteen käyttö on ollut asiakasmääriltään vähäistä (0-4 asiakasta / reitti / krt), mutta kuitenkin edellytys ikääntyiden kuntalaisten kotona asumiselle. Palveluliikenne on avointa joukkoliikennettä ja niissä voi matkustaa kuka tahansa. Kyydistä maksetaan omavastuu. Suunnittelussa on arvioitu mahdollisuuksia yhdistää joillain reiteillä palveluliikennettä ja koulukuljetuksia, mikä säästäisi kustannuksia ja ympäristöä. Kunnassa on myös kuluvana vuonna käynnissä osallistavan budjetoinnin kokeilu asiointiliikenteestä Kemijärvelle ja Sodankylään. Tämän jatkaminen on huomioitu tarjouspyynnössä optiona.

Reitit, aikataulut ja oppilasmääräennuste on selvitetty tarjouspyynnön liitteessä. Liitteen reittikuvaukset ovat suuntaa antavia ja niiden tarkoituksena on helpottaa tarjouksen jättämistä. Lopulliset reitit ja aikataulut sovitaan ennen kunkin lukukauden alkua liikennöitsijän kanssa. Kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena esitetään käytettäväksi ainoastaan halvinta hintaa. Hankintalain 93§ mukaan tämä on perusteltava muissa kuin tavarahankinnoissa. Perusteena halvimman hinnan käyttämiselle tässä palveluhankinnassa on, että tässä hankinnassa palvelujen riittävän korkea laatutaso varmistetaan tarjoajille asetetuilla ammattitaitoon liittyvillä soveltuvuusvaatimuksilla sekä kalustoa ja palvelun toteuttamista koskevilla vähimmäisvaatimuksilla. Tarjoajien tulee tarjouksissa sitoutua näiden vaatimusten toteuttamiseen, joten kokonaistaloudellisen edullisuuden arviointi voidaan tehdä ainoastaan halvimman hinnan perusteella.

Ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimukset

Puhtaiden ajoneuvojen laissa (740/2021) säädetään julkisten ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista. Lailla on vaikutuksia laajasti kunnan ajoneuvohankintoihin sekä joukkoliikenteen ja lakisääteisten henkilökuljetusten ja kuljetuspalveluiden hankintoihin. Puhtaiden ajoneuvojen lain soveltamisalassa ovat ne ajoneuvo- ja liikennepalveluhankinnat ja hankintasopimukset, joiden arvo vastaa vähintään EU:n hankintadirektiivien mukaisia EU-kynnyksiarvoja. Myös käyttöoikeussopimukset on sisällytetty lain soveltamisalan piiriin Suomessa.

Kuntaliiton yleiskirjeen 13/2021 mukaisesti hankintayksiköllä on joustoa hankinta-ajanjakson sisällä (2.8.2021-31.12.2025 ja 1.1.2026-31.12.2030) velvoitteiden täyttämisessä. Velvoitteita ei tarvitse täyttää jokaisessa yksittäisessä hankinnassa, mutta hankintayksikön (kunta) on lain mukaan varmistettava, että vaatimukset täyttyvät jokaisessa ajoneuvokategoriassa molempien hankinta-ajanjaksojen aikana kokonaisuudessaan. Kunta voi esimerkiksi edellyttää asetettuja velvoitteita vähemmän puhtaita ajoneuvoja joissain hankinnoissa ja vastaavasti suuremman osuuden joissain muissa hankinnoissa. Lain yleisvelvoitteella tarkoitetaan sitä prosenttiosuutta puhtaita ajoneuvoja (lkm), joka hankintayksikön tulee hankinnoissaan täyttää eri ajoneuvokategorioissa hankinta-ajanjakson aikana.

Jotta Pelkosenniemen kunta täyttäisi velvoitteensa, tulisi sen huolehtia, että vuosina 2021–2030 sen kaikista EU-kynnysarvon ylittävissä henkilöauto- ja kevyet hyötyajoneuvo- (M1, M2, N1 -luokat) hankinnoista vähintään 20 % on ns. puhtaita ajoneuvoja. Puhdas ajoneuvo tarkoittaa näissä ajoneuvoluokissa vuosina 2021-2025 tehdyissä hankinnoissa sähkö-, vety- tai vähäpäästöistä polttomoottoriajoneuvoa, joka täyttää seuraavat päästöraajat: CO²-päästöt enintään 50 g/km (WLTP-mittaus) ja pakokaasupäästöt enintään 80 % sallitusta arvosta (RDE-mittaus) ja vuosina 2026-2030 vain 0 CO² g /km päästöistä eli täyssähköautoa tai vetyautoa. Käytännössä Pelkosenniemellä ei ole tiedossa muita EU-kynnysarvon ylittäviä hankintoja, joissa Puhtaiden ajoneuvojen laki tulisi noudatettavaksi. Velvoite on huomioitu tässä hankinnassa niin, että vähintään yksi ajoneuvo / 20% ajoneuvoista tulee täyttää ns. puhtaan ajoneuvon määritelmän.

Hankinnan toteuttaminen kokonaisuutena

Hankintayksikkö voi jakaa hankintasopimuksen erillisiin osiin ja määritellä kyseisten osien koon ja kohteen. Jos hankintayksikkö ei jaa hankintasopimusta osiin, sen on esitettävä jakamatta jättämisen syyt hankinta-asiakirjoissa, hankintapäätöksessä tai hankintamenettelyä koskevassa erillisessä kertomuksessa (hankintalain 75§). Tässä hankinnassa osiin jakaminen jakaminen saattaisi vaikeuttaa tarjousten saamista (riittävän kokoiset sopimukset) tai tehdä hankinnan toteuttamisesta teknisesti liian vaikeaa tai liian kallista, kun samalla hankintayksikön tulee huolehtia puhtaiden ajoneuvojen velvoitteiden täyttämisestä.

Aikataulu

Kilpailutuksen aikataulu on suunniteltu siten, että tarjouspyyntö julkaistaan hankintailmoitukset.fi-portaalissa kesä-heinäkuun vaihteessa, kun tarjouspyyntöaineisto on ehditty viimeistellä. Tarjouksia pyydetään niin, että hankintapäätös voidaan tehdä aikaisintaan elokuun alussa. Näin palveluntarjoajalle jää kohtuullinen aika valmistautua ja kuljetuskustannukset ehditään huomioimaan talousarvion 2026 suunnittelussa.

Kunnanhallituksen esityslistan liitteenä on yritysvaikutusten arviointi ja kuljetuspalveluiden palvelusuunnitelma.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi, 040 4809187 Rehtori Anne Pahkala
Esittelijä	Kunnanjohtaja Mikko Merikanto
Tiedoksi	Elinvoimajohtaja Rehtori
Muutoksenhaku	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa.

